

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	3
1.5 สมมุติฐานการศึกษา.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลในคดีสิ่งแวดล้อม	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในสิ่งแวดล้อม (Environmental Right).....	5
2.2 ทฤษฎีผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pay Principle).....	9
2.3 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดโดยเคร่งครัด(Theory of Strict Liability)	14
2.4 ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดเด็ดขาด (Theory of Absolute Liability)	15
2.5 ทฤษฎีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล (Causation Theory)	16
2.5.1 ทฤษฎีความเท่ากันแห่งเหตุหรือทฤษฎีเงื่อนไข.....	17
2.5.2 ทฤษฎีมูลเหตุที่เหมาะสม	18
2.6 ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Theory)	20
2.7 หลักภาระการพิสูจน์ (Burden of Proof).....	21

2.7.1 ความหมายและแนวคิดของหลักภาระการพิสูจน์.....	21
2.7.2 ภาระการพิสูจน์ในการทำละเมิดตามหลักกฎหมายไทย.....	23
2.8 หลักกฎหมายพยานที่ใช้ในการกำหนดภาระการพิสูจน์.....	27
2.8.1 หลัก ผู้ใดกล่าวอ้าง ผู้นั้นนำสืบ (ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat).....	27
2.8.2 หลัก Exclusive Knowledge หรือ หลักข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้อันเห็นของ คู่ความฝ่ายใดแต่เพียงฝ่ายเดียวควรจะให้คู่ความฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายที่มีหน้าที่ นำสืบข้อเท็จจริงนั้น.....	28
2.8.3 หลัก ข้อสันนิษฐานที่ควรจะเป็นซึ่งปรากฏจากสภาพปกติธรรมดาของ เหตุการณ์ (Factual Presumption)	30
3. กฎหมายเรื่องภาระการพิสูจน์ในคดีสิ่งแวดล้อม.....	32
3.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	35
3.1.1 ความรับผิดทางละเมิดตามมาตรา 420.....	35
3.1.1.1 ความรับผิดตามมาตรา 420	35
3.1.1.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 420.....	39
3.1.2 ความเสียหายอันเกิดจากของตกหล่นจากโรงเรือน.....	41
3.1.2.1 ความรับผิดตามมาตรา 436	41
3.1.2.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 436.....	42
3.1.3 ความเสียหายเกิดจากทรัพย์อันตราย.....	43
3.1.3.1 ความรับผิดตามมาตรา 437	43
3.1.3.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 437.....	45
3.1.4 การก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ (nuisance)	47
3.1.4.1 ความรับผิดตามมาตรา 1337	47
3.1.4.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 1337.....	49
3.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535	50
3.2.1 ความรับผิดต่อความเสียหายจากมลพิษ	50

3.2.1.1 ความรับผิดชอบตามมาตรา 96	50
3.2.1.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 96.....	52
3.2.2 ความรับผิดชอบในกรณีความเสียหายเกิดต่อทรัพยากรธรรมชาติ.....	53
3.2.2.1 ความรับผิดชอบตามมาตรา 97	53
3.2.2.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 97.....	54
3.3 พระราชบัญญัติวัดถุอันตราย พ.ศ.2535	55
3.3.1 ความเสียหายจากวัดถุอันตรายซึ่งอยู่ในความครอบครอง	55
3.3.1.1 ความรับผิดชอบตามมาตรา 63	55
3.3.1.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 63.....	56
3.3.2 ความรับผิดชอบต่อผู้รับมอบวัดถุอันตราย.....	57
3.3.2.1 ความรับผิดชอบตามมาตรา 64	57
3.3.2.2 ภาระการพิสูจน์ตามมาตรา 64.....	58
3.4 เปรียบเทียบกฎหมายเรื่องภาระการพิสูจน์ในคดีสิ่งแวดล้อมกับคดีผู้บริโภค..	58
3.4.1 ลักษณะทั่วไปของคดีผู้บริโภค	58
3.4.2 ภาระการพิสูจน์ในคดีผู้บริโภค.....	59
3.4.3 เปรียบเทียบภาระการพิสูจน์ในคดีสิ่งแวดล้อมกับคดีผู้บริโภค	60
4. ปัญหาภาระการพิสูจน์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล ในคดีสิ่งแวดล้อม.....	63
4.1 ผลที่เกิดขึ้นและปัญหาภาระการพิสูจน์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำ และผลในคดีสิ่งแวดล้อม	63
4.1.1 ผลที่เกิดขึ้นและปัญหาจากการใช้หลักเกณฑ์ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	63
4.1.2 ผลที่เกิดขึ้นและปัญหาจากการใช้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535.....	66
4.1.3 ผลที่เกิดขึ้นและปัญหาจากการใช้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติ วัดถุอันตราย พ.ศ.2535	68

4.2 แนวทางแก้ไขปัญหาการกระพริบของความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำ และผลในคดีสิ่งแวดล้อม.....	69
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	81